

N:o 10.

Af herr **Wærn**, om anslag för utarbetande af en förteckning öfver alla sedan år 1809 afgifna komitébetänkanden m. m.

För den, som söker kännedom om utvecklingen af svensk lagstiftning och förvaltning under detta århundrade förefinnes en synnerlig rik källa i de talrika komitébetänkanden, jemte af dem föranledda utlåtanden af embetsverk, hvilka sedan 1809 blifvit om dithörande förhållanden afgifna. Man finner i dem ej blott omfattande historik och grundliga specialundersökningar — deribland jemväl afhandlingar och utredningar angående med de svenska jemförliga utländska förhållanden — samt talrika statistiska uppgifter af intresse, utan också utförlig motivering af de förslag, på hvilka nya lagar och vidtagna förvaltningsåtgärder blifvit grundade och hvilka det därför för deras rätta förstånd är af synnerlig vigt att känna.

Den nytta, som af dessa betänkanden och utlåtanden kan dragas, är därför långt ifrån att vara inskränkt till ledning för omdömet vid de tillfällen, då af komitéerna framställda och af embetsverken granskade förslag föreligga till behandling eller då en ny komité blifvit tillsatt för att vidare fullfölja det arbete, som af en föregående komité blifvit gjordt. Det är vid hvarje förekommande ärendes behandling af vigt att känna hvad som i det ärendet, eller i ett dermed liknande, förut blifvit beslutadt, och då man för vinnande af kunskap härom går till riksdagsprotokollen, finner man esomoftast, att de förut fattade besluten varit grundade på eller haft inflytande af komitéers arbete. De många speciella upplysningarne och statistiska uppgifterna äro också ofta af lika stor vigt för ett riktigt be-

dömande af de nya ärendena, som de varit för de äldre, på hvilka de blifvit utarbetade.

Men den kunskap, som ur komitébetänkanden eller embetsverks utlåtanden är att hemta, kan icke förvärfvas utan att man vet, att den der står att få, i hvilket af de många komitébetänkanden, som ofta i samma ämne blifvit afgifna, den förekommer, och om den finnes i betänkandet eller i något af dertill hörande bihang, som ofta äro talrika.

Antalet komitébetänkanden uppgår i en af mig känd samling till öfver 300, och jag har i riksdagens bibliotek, kongl. biblioteket och i förteckning öfver sådana i en annan enskild samling funnit ett stort antal, som icke återfinnes i förstnämnda samling. Embetsverks i anledning af komitébetänkanden afgifna utlåtanden äro i jemförelsevis få fall vidfästade komitébetänkandena. Högsta domstolens utlåtanden i lagfrågor förekomma jemte statsrådsprotokollen såsom bihang till kongl. propositioner till Riksdagen. Många andra embetsutlåtanden hafva vid riksdagarne blifvit utdelade och hafva på senare tider blifvit sammanbundna såsom en del af bihanget till Riksdagens protokoll, men före 1868 skedde detta icke. Någon gång hafva embetsutlåtanden blifvit särskildt, ej för utdelning, tryckta, t. ex. högsta domstolens yttrande öfver ett af komiterade utarbetadt förslag till förordning om grufvor, i Naumanns tidskrift.

Stundom hafva komitébetänkanden blifvit vid riksdag utdelade och förekomma i bihangen, men på helt annan tid än den, då de afgåfvos, t. ex. det af komiterade 1844 utarbetade förslaget till föreningsakt mellan Sverige och Norge i »Handlingar», utdelade 1862.

En fullständig förteckning öfver alla sedan 1809 afgifna komitébetänkanden, jemte öfver dem afgifna utlåtanden af embetsverk, synes mig därför vara af behovvet påkallad. Den synes mig böra upptaga:

Komitéernas benämning.

År och dag, då de blifvit tillsatta.

Ordförandenas och ledamöternas namn.

Sekreterares namn.

År och dag, då betänkanden blifvit afgifna.

Särskilda meningar eller reservationer.

Bilagornas antal, om de blott utgöras af tabeller o. d., men, om de äro särskilda afhandlingar, dessas föremål, och, om de äro statistiska utredningar, jemväl den tidsperiod dessa omfatta.

Tryckningsort och tid.

År, då de blifvit till Riksdagen aflemnade och del af Bihang, i

hvilken de återfinnas, eller, om de ej blifvit utdelade, samlingsverk, i hvilket de blifvit upptagna, eller annan uppgift om hvar de kunna återfinnas.

Embetsverks utlåtanden öfver komitébetänkanden.

Särskilda meningar eller reservationer till dem.

Bilagor, om sådana finnas.

År och dag, då de blifvit utgifna, äfvensom tryckningsort och tid.

År, då de blifvit till Riksdagen aflemnade, samt i hvilken del af bihanget, eller hvar de annars böra sökas, derest i dessa förhållanden olikhet förefinnes med uppgifterna om komitébetänkandena.

Med komitébetänkanden förstås jemväl betänkanden af dem, som erhållit Kongl. Maj:ts uppdrag att afgifva sådant, utan att benämnas komité, och därför vanligen kalla sig komiterade, hvilket naturligtvis bör gälla äfven i det fall, att uppdraget lemnats åt blott en person. En förteckning på komitébetänkanden, som ej upptoge Öfverste N. Ericsons betänkande rörande statens jernvägsbyggnader 1856, skulle vara synnerligen ofullständig.

Jag föreställer mig, att kostnaden för en sådan förteckning ej skulle blifva stor, utan blott utgöra några hundra kronor.

Min vördsamma motion är,

att Riksdagen ville ställa ett extra anslag af, säg kronor 500, till Kongl. Maj:ts disposition för utarbetande af en fullständig förteckning öfver sedan 1809 afgifna komitébetänkanden jemte öfver dessa afgifna utlåtanden af embetsverk.

Stockholm den 26 januari 1891.

C. Fr. Wærn.
